คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร.อมร รักษาสัตย์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๔/๒๕๔๖ **วันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๔๖**

เรื่อง ศาลแพ่งส่งความเห็นของจำเลยในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ธ. ๑๙๗๖๗/๒๕๔๑ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๙๐/๑๒ (๔) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคสาม

สรุปข้อเท็จจริง

๑. เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๑ ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ฟ้องบริษัท มิวเร็กซ์ จำกัด จำเลยที่ ๑ นายสุริยะ อุปัติศฤงค์ จำเลยที่ ๒ นายเจริ อุปัติศฤงค์ จำเลยที่ ๓ นายยาสึโอะ มิวร่า จำเลยที่ ๔ นางสาวทวีศรี อุปัติศฤงค์ จำเลยที่ ๕ บริษัท บลูแคนยอนพรอพเพอร์ที่ จำกัด จำเลยที่ ๖ เป็นจำเลยในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ธ. ๑๙๗๖๗/๒๕๔๑ ฐานความผิดกู้เบิกเงินเกินบัญชี กู้ยืม ขายลด ตั๋วสัญญาใช้เงิน ค้ำประกัน บังคับจำนอง เป็นจำนวนเงิน ๒,๕๘๕,๔๘๓,๘๗๓.๑๕ บาท

๒. เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๔๔ จำเลยที่ ๒ และจำเลยที่ ๕ ได้ยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งขอให้ส่งเรื่องไปยังศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย สรุปได้ดังนี้

๒.๑) โจทก์ได้ยื่นคำร้องต่อศาลล้มละลายกลางเพื่อฟื้นฟูกิจการของจำเลยที่ ๑ ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการได้ และต่อมาศาลแพ่งมีคำสั่งว่า เนื่องจากศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งรับคำร้องขอฟื้นฟูกิจการของจำเลยที่ ๑ ทำให้ศาลต้องงดการพิจารณาให้ส่วนของจำเลยที่ ๑ ไว้ก่อน ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๙๐/๑๒ (๔) จึงให้จำหน่ายคดีชั่วคราวสำหรับจำเลยที่ ๑ ส่วนจำเลยอื่นให้เลื่อนไปนัดสืบพยานโจทก์

๒.๒) จำเลยที่ ๒ จำเลยที่ ๔ และจำเลยที่ ๕ เห็นว่าการที่ศาลแพ่งงดการพิจารณาไว้เฉพาะลูกหนี้ที่ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ ตามมาตรา ๙๐/๑๒ (๔) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ โดยไม่รวมถึงผู้ค้ำประกันของลูกหนี้ด้วย เป็นบทบัญญัติที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง วรรคสาม ดังนี้

(๑) รัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน” ซึ่งหมายความว่า “ลูกหนี้” และ “ผู้ค้ำประกัน” ซึ่งต้องรับผิดในมูลหนี้เดียวกันและในคดีเดียวกันย่อมต้องได้รับการปฏิบัติอย่างเสมอกันในกฎหมาย และต้องได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน การที่มาตรา ๘๐/๑๒ (๔) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ไม่ได้บัญญัติให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง แห่งรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๔๐ ทำให้เกิดผลกระทบในทางที่ทำให้เกิดความเสียหายทั้งต่อระบบกฎหมายและสิทธิของบุคคลเป็นอย่างยิ่ง

(๒) การที่บทบัญญัติของมาตรา ๘๐/๑๒ (๔) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ บัญญัติให้ “งดการพิจารณา” ในส่วนของ “ลูกหนี้” แต่ไม่ได้บัญญัติให้ “งดการพิจารณา” ในส่วนของ “ผู้ค้ำประกัน” ในคดีเดียวกันอันเกิดจากมูลหนี้เดียวกัน ย่อมถือได้ว่าเป็นการเลือกปฏิบัติต้องห้ามตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๓๐ วรรคสาม

ประเด็นที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา

สำนักงานศาลยุติธรรมมีหนังสือที่ ศย ๐๑๖/๐๓๕๓๘ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ ถึงศาลรัฐธรรมนูญขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๘๐/๑๒ (๔) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคสาม หรือไม่

ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคสาม

๒. พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๘๐/๑๒ (๔) และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๘๐/๔๒

๓. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๘๐ มาตรา ๖๘๖ มาตรา ๖๘๘ มาตรา ๖๙๓ และมาตรา ๖๙๔

ข้อพิจารณา

๑. ประเด็นของคำร้อง

กรณีนี้ผู้ร้องซึ่งเป็นจำเลยที่ ๒ จำเลยที่ ๔ และจำเลยที่ ๕ ในศาลแพ่งที่ถูกโจทก์ คือ ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) ฟ้องในฐานะเป็นผู้ค้ำประกันลูกหนี้ของธนาคารฯ แต่เมื่อศาลล้มละลายกลางได้ให้จำเลยที่ ๑ ฟื้นฟูกิจการได้ ก็มีผลให้ศาลแพ่งต้องงดการพิจารณาเฉพาะลูกหนี้ คือ จำเลยที่ ๑ ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๘๐/๑๒ (๔) แต่มิได้

งดการพิจารณาผู้ค้ำประกัน ซึ่งเป็นจำเลยที่ ๒ ถึงจำเลยที่ ๖ ผู้ร้องเห็นว่า มาตราดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคสาม

สรุปได้ว่า ผู้ร้องได้จำกัดการร้องมาเพียงมาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ เท่านั้น ว่าจะขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคสาม หรือไม่ การพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ จึงอาจพิจารณาอย่างแคบ และเป็นการพิจารณาในแง่กฎหมายเท่านั้น ไม่มีข้อเท็จจริงมาเกี่ยวข้องด้วย เพราะเป็นหน้าที่ของศาลแพ่งจะพิจารณาคดีที่สั่งงดการพิจารณาไว้ต่อไป หลังจากที่ศาลรัฐธรรมนูญได้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว

ดังนั้น ศาลรัฐธรรมนูญ จึงไม่ต้องพิจารณาประเด็นอื่นๆ ที่พัวพันไปถึงประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ นอกจากบางมาตราที่เกี่ยวข้องอย่างมากเท่านั้น เช่น ศาลรัฐธรรมนูญไม่ต้องพิจารณาว่าผู้ค้ำประกันมีหน้าที่ต่อเจ้าหนี้อย่างไร เมื่อลูกหนี้ผิดนัดต่อเจ้าหนี้ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๘๖)

ในทำนองเดียวกันศาลรัฐธรรมนูญสามารถยอมรับสิทธิของผู้ค้ำประกัน ซึ่งได้ชำระหนี้ให้กับเจ้าหนี้แทนลูกหนี้แล้วมีสิทธิไล่เบี้ยเอาจากลูกหนี้ได้ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๕๓) และผู้ค้ำประกันมีสิทธิยกข้อต่อสู้ของตน และของลูกหนี้ขึ้นต่อสู้กับเจ้าหนี้ได้ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๕๔)

ประเด็นเดียวที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณา คือ ทำไม พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) จึงทำให้ลูกหนี้ที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องขอ (ทำแผนฟื้นฟู) ไว้เพื่อพิจารณาจนถึงวันครบกำหนดระยะเวลาดำเนินการตามแผนฯ ไม่ถูกบังคับให้ใช้หนี้ได้ แต่ผู้ค้ำประกันอาจถูกเจ้าหนี้บังคับให้ใช้หนี้ได้

๒. พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ เป็นกฎหมายยกเว้นหลักการและมาตรการของกฎหมายแพ่งทั่วไป ในขณะเดียวกันพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒ ก็เป็นกฎหมายที่ยกเว้นพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ด้วย เพราะได้บัญญัติขึ้นเป็นหมวดใหม่ เรียกว่า หมวด ๓/๑ กระบวนพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ ด้วยการกำหนดหลักการ และมาตรการใหม่ ตั้งแต่มาตรา ๕๐/๑ ถึงมาตรา ๕๐/๕๐ คือ มีเนื้อหาโดยละเอียดรวมกันถึง ๕๐ มาตรา

ดังนั้น เมื่อเจ้าหนี้-ลูกหนี้ ระงับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ แล้ว ก็ควรดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ไปโดยตลอด ไม่ควรต้องกลับไปพัวพันกับพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ สลับไปสลับมา ให้เกิดความสับสนไม่เป็นธรรมต่อผู้เกี่ยวข้อง

๓. ลูกหนี้มีหน้าที่ต่อเจ้าหนี้ก่อนผู้ค้ำประกัน เพราะลูกหนี้เป็นผู้ขอกู้เงินกับเจ้าหนี้โดยตรง เจ้าหนี้จึงมีสิทธิให้ลูกหนี้ชำระหนี้ เมื่อถึงกำหนดชำระหรือเป็นไปตามเงื่อนไขของสัญญา

แต่ถ้าลูกหนี้ผิดนัดไม่ชำระหนี้ ผู้ค้ำประกันจึงมีข้อผูกพันต้องชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๘๐ และเจ้าหนี้ชอบที่จะเรียกให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ได้ทันที (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๘๖) และเมื่อเจ้าหนี้ทวงถามผู้ค้ำประกันจะขอให้ลูกหนี้ชำระก่อนก็ได้ เว้นแต่ลูกหนี้จะถูกศาลพิพากษาให้เป็นคนล้มละลายเสียแล้ว (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๘๘) ทั้งหมดนี้แสดงว่าลูกหนี้มีภาระหน้าที่ต้องชำระหนี้ก่อนผู้ค้ำประกัน

๔. ในกระบวนการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ ลูกหนี้ยังไม่ต้องชำระหนี้ และยังไม่ทราบจำนวนหนี้ ตามกฎหมายล้มละลาย มาตรา ๙๐/๔๒ กำหนดให้แผนฟื้นฟูประกอบด้วยรายการต่าง ๆ ที่สำคัญคือ

“(๓) หลักการและวิธีการฟื้นฟูกิจการ

(ก) ขั้นตอนของการฟื้นฟูกิจการ

(ข) การชำระหนี้ การยืดกำหนดเวลาชำระหนี้ การลดจำนวนหนี้ลง และการจัดกลุ่มเจ้าหนี้.....

(๔) การไถ่ถอนหลักประกันในกรณีที่มีเจ้าหนี้มีประกัน และความรับผิดของผู้ค้ำประกัน” จึงเห็นได้ว่า ลูกหนี้อาจ

๑) มีหนี้ลดลง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า ยังไม่ทราบจำนวนหนี้แน่นอน

๒) อาจยืดกำหนดเวลาชำระหนี้นั้น คือ กำหนดชำระหนี้เดิมไม่มีผลบังคับต่อไป

๓) อาจเปลี่ยนแปลงความรับผิดชอบของผู้ค้ำประกัน

ดังนั้น ผู้ค้ำประกันจึงไม่ควรถูกบังคับให้ใช้หนี้แทนลูกหนี้เมื่อหนี้ครบกำหนดชำระตามสัญญาเดิมเพราะจะต้องเป็นไปตามแผนการฟื้นฟู ซึ่งเท่ากับมีการเปลี่ยนแปลงสัญญาหนี้เดิมว่ายังไม่ถึงกำหนดชำระ และยังไม่ทราบจำนวนหนี้แน่นอน ฉะนั้น

๑) ผู้ค้ำประกันไม่ควรถูกบังคับให้ใช้หนี้ตามมูลหนี้เดิม เพราะจะมีการเปลี่ยนมูลหนี้ใหม่ได้

๒) ผู้ค้ำประกันไม่ควรถูกบังคับให้ชำระหนี้ตามกำหนดในสัญญาเดิม เพราะจะมีการยืดกำหนดเวลาชำระหนี้ใหม่

๓) ผู้ค้ำประกันอาจถูกเปลี่ยนแปลงความรับผิดชอบ

ฉะนั้นผู้ค้ำประกัน จึงไม่ควรถูกเจ้าหนี้ดำเนินการบังคับให้ชำระหนี้ในระหว่างที่อยู่ในช่วงการฟื้นฟูกิจการ และตามเหตุอื่นๆ ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๙๐/๑๒ (๔)

๕. การให้ผู้ค้ำประกันชำระก่อนโดยอ้างว่ามีสิทธิไล่เบี้ยไม่น่าจะถูกต้อง แม้กฎหมายแพ่งจะให้สิทธิผู้ค้ำประกันมีสิทธิไล่เบี้ยจากลูกหนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๙๓ ได้ แต่จะมีปัญหาตามมามาก เช่น

๑) ถ้าผู้ค้ำประกันยอมชำระหนี้ตามยอดเดิม ซึ่งมากกว่ายอดที่ลูกหนี้ตกลงจ่ายตามแผนฟื้นฟูผู้ค้ำประกันจะเรียกคืนได้อย่างไร เพราะลูกหนี้ก็จะโต้เถียงได้โดยยกตัวหนี้ใหม่ตามแผนฟื้นฟูมาสู้

๒) ผู้ค้ำประกันจะเริ่มเรียกร้องไล่เบี้ยจากลูกหนี้ที่อยู่ในระหว่างการฟื้นฟูได้เมื่อใด เพราะยังอยู่ในระหว่างการฟื้นฟู

๓) ถ้าลูกหนี้ฟื้นฟูไม่สำเร็จจนถึงฟ้องล้มละลาย ทั้งเจ้าหนี้และผู้ค้ำประกันที่ไล่เบี้ยอยู่ก็จะเรียกร้องให้ชำระเงินจำนวนมากกว่าทรัพย์สินของลูกหนี้ที่มีอยู่ ฉะนั้น ผู้ค้ำประกันจะได้รับส่วนแบ่งมาน้อยกว่าที่ตนชำระให้แก่เจ้าหนี้ไปก่อนแล้วเป็นอันมาก

ดังนั้น ผู้ค้ำประกันจึงไม่ควรถูกบังคับให้ใช้หนี้ก่อนลูกหนี้

๖. การให้ผู้ค้ำประกันมีสิทธิยกข้อต่อสู้ของตนเองและลูกหนี้ขึ้นต่อสู้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๙๔ เป็นการให้สิทธิที่เลื่อนลอย เพราะศาลอาจไม่รับฟังก็ได้ ดังที่ปรากฏในกรณีนี้เมื่อผู้ค้ำประกันต่อสู้ว่ายังไม่ควรบังคับให้พวกตนต้องชำระหนี้ในเมื่อศาลสั่งจำหน่ายคดีของลูกหนี้ไว้ชั่วคราว ศาลก็มิได้สั่งให้จำหน่ายคดีในส่วนของผู้ค้ำประกันแต่อย่างใด

๗. ความหมายของคำว่าลูกหนี้ประเภทต่างๆ และความรับผิด

สำหรับความหมายของคำว่าลูกหนี้และลูกหนี้ร่วมนี้ พจนานุกรมศัพท์กฎหมายไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน (๒๕๔๓) อธิบาย “ลูกหนี้” ว่า “บุคคลผู้มีหนี้กับบุคคลอีกคนหนึ่งซึ่งเรียกว่าเจ้าหนี้” ส่วน “ลูกหนี้ร่วมกัน ลูกหนี้ร่วม” คือ “บุคคลหลายคน ซึ่งต้องทำการชำระหนี้ โดยทำนองซึ่งแต่ละคนจำต้องชำระหนี้โดยสิ้นเชิง” และ “ลูกหนี้ชั้นต้น” คือ “ลูกหนี้ในมูลหนี้ประธาน” สำหรับคำว่า “ค้ำประกัน” ราชบัณฑิตยสถานให้ความหมายของคำนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๘๐ คือ “สัญญาซึ่งบุคคลภายนอกคนหนึ่งเรียกว่า ผู้ค้ำประกันผูกพันตนต่อเจ้าหนี้คนหนึ่งเพื่อชำระหนี้ในเมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้นั้น” นอกจากนี้ มาตรา ๖๘๒ วรรคสอง ได้ยืนยันว่า “ถ้าบุคคลหลายคนยอมตนเข้าเป็นผู้ค้ำประกันในหนี้รายเดียวกันไซร้ ท่านว่าผู้ค้ำประกันเหล่านั้น มีความรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมกันแม้ถึงว่าจะมิได้เข้ารับค้ำประกันรวมกัน”

ดังนั้น ผู้ค้ำประกันทุกคนซึ่งกลายเป็นลูกหนี้ร่วม จึงเป็นลูกหนี้ประเภทหนึ่งที่มีฐานะเท่าลูกหนี้ชั้นต้น เพราะต้องชำระหนี้โดยสิ้นเชิงแก่เจ้าหนี้ ฉะนั้นต้องมีสิทธิและหน้าที่เท่าเทียมกัน

ฉะนั้น คำว่า “ลูกหนี้” ในพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๙๐/๑๒ (๔) จึงควรรวมถึงผู้ค้ำประกันทุกคน ซึ่งเป็นลูกหนี้ร่วมด้วย ถ้าศาลทุกศาลและประชาชนมีความเข้าใจเช่นนี้ พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๙๐/๑๒ (๔) ก็เป็นอันใช้ได้ แต่ถ้าไม่เข้าใจตรงกัน ศาลรัฐธรรมนูญก็ต้องวินิจฉัยให้ชัดเจนว่าจะรวมผู้ค้ำประกันซึ่งเป็นลูกหนี้ร่วมด้วย หรือไม่ ไปด้วย ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๙๐/๑๒ (๔) เอง มิฉะนั้นก็จะทำให้ลูกหนี้ (ชั้นต้น) และลูกหนี้ร่วม (ผู้ค้ำประกัน) ซึ่งเป็นลูกหนี้เหมือนกันไม่ได้รับความคุ้มครองเสมอภาคกัน และโดยเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคสาม ให้การคุ้มครองไว้

คำวินิจฉัย

โดยที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๘๒ ถือว่า ผู้ค้ำประกันหลายคนมีความรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมกัน ดังนั้น เมื่อพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๙๐/๑๒ (๔) บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ฟ้องลูกหนี้เป็นคดีแพ่ง....และห้ามมิให้ฟ้องลูกหนี้เป็นคดีล้มละลาย....” ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้ลูกหนี้ทำแผนฟื้นฟู ซึ่งจะกำหนดเวลาชำระหนี้ กำหนดจำนวนหนี้ และความรับผิดของผู้ค้ำประกันใหม่ จึงต้องคุ้มครองผู้ค้ำประกัน ซึ่งมีฐานะเป็นลูกหนี้ร่วมด้วย การพิจารณาดำเนินคดีต่อผู้ค้ำประกันต่อไปในระหว่างที่งดการพิจารณาหนี้ของลูกหนี้จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคสาม

ศาสตราจารย์ ดร.อมร รักษาสัตย์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ